

શ્રી શત્રુંજ્ય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

તૃતીય વર્ષ અભ્યાસક્રમ-૧

પ્રશ્ન પત્ર

જુન ૨૦૨૧
ગુણાંક ૧૦૦

સુચના (૧) નામ અને એનરોલમેન્ટ નંબર વિનાનો પેપર રદ્દ કરવામાં આવશે. (૨) લાલ પેનનો ઉપયોગ કરવો નહીં. (૩) જવાબ પેપર માંજ ખાના માં જવાબ લખવાનો છે સાથે બીજો પેપર ભોડવાનો નથી. (૪) ન સમજાય એવા અક્ષરોવાળા જવાબ તપાસવામાં આવશે નહીં. (૫) જવાબ પત્ર દરેક મહિનાની તા. પ થી તા. રૂપ સુધીમાં મોકલવાના રહેશે. આગ્રા-પાછળ આવેલા પેપર તપાસવામાં આવશે નહીં. (૬) બધા જવાબો અભ્યાસક્રમના આધારે જ લખવાના છે. (૭) જે મહિના ના પ્રશ્ન પત્ર છે તે પછી ના મહિના ની રૂપ તા. સુધી તમારા ગુણાંક તેમજ સાચા ઉત્તર ઇન્ટરનેટ ઉપર આપવા માં આવશે એના પછી આવેલા ઉત્તરપત્ર સ્વીકારાશે નહીં. તેમજ એના માટે ફોન ઉપર જવાબ આપવા માં આવશે નહીં. (૮) ઉત્તર પત્ર માં આભ્યાસક્રમ નું નંબર લખવું જરૂરી છે.

પ્રશ્ન-૧

ખાલી જગ્યા પૂરો

૨૦

૧. "સુણોહ ભો ! ભન્યા" ! આ પદ વારા આ ગ્રંથના અભ્યાસ માટે અધિકારી છે.
૨. પૂર્વમાંથી શ્રુતસારનું સંકલન કરનાર પ્રથમ જૈનાર્થાર્ય હતા.
૩. વનના બળી ગાયેલાં વૃક્ષોની જેમ ફરી વાર પણ લક્ષ્મીને પ્રાપ્ત થયેલાં છે.
૪. નિર્દોષ ગોચરી મળવાથી સાધુનું શુદ્ધ બને તેમજ એની આરાધનામાં પણ વેગ આવે.
૫. પડતાં પણ જીવને સમ્યક્ત્વનો અંશ હોય છે.
૬. તૌપનો ગોળો એકદમ નજીકીયી પરસપાર થતાં માંડ માંડ બરી ગયા. જીવનની વિચારતા પાછા ફર્યા.
૭. મુનિ કોઈ પણ ગૃહસ્થને તકલીફ ન થાય તેમ આહાર લઈને કરે
૮. ઘણાજ અંતે એણે ગામ અને રાજ મહેલનો ત્યાગ કર્યો.
૯. કાર્યની (ગ્રંથની) સફળતામાં કોઈ પણ વિદન ન આવે માટે કરવામાં અવ્યું છે .
૧૦. એના એક બિંદુમાં, કણીયામાં અસંખ્ય એકેનિન્દ્રય ના જીવો છે.
૧૧. સંયમ લઈને શર્યાંભવમુનિએ તપ-જ્પની આરાધના સાથે ધૂણી ધખાવી.
૧૨. ક્રાવકાના દ્વાર કહેવાય.
૧૩. અસ્પષ્ટ ચૈતન્યવાળા અસંઝી જીવોને જે મિથ્યાત્ત્વ મોહનીયનો ઉદય તે મિથ્યાત્ત્વ છે.
૧૪. સંસારની ભયાનકતા અને સમજાવે છે.
૧૫. ભવ્ય જીવોને આશ્રયીને મિથ્યાત્ત્વની સ્થિતિ છે.
૧૬. વૈરાગ્યની વાતો કાને અથડાતાં પ્રભવને જટકો લાગ્યો માંથી જાણો એનો આત્મા જાગ્રી ગયો.
૧૭. જેમ-જેમ વધુને વધુ વિશેષ ગુણોની પ્રાપ્તિ થાય તેમ તેમ જીવ ધર્મ ઉચ્ચા લક્ષને પામતો જાય છે.
૧૮. ચૌદ ગુણસ્થાનની શ્રેણીથી જીવ અથવા સિદ્ધિપુરને પ્રાપ્ત કરે છે.
૧૯. કેટલી હતી. આપણા કેવલી ભગવંતો પાસે આને પૂર્વચાર્યો પાસે !
૨૦. એની જ્યોતિ છે પણ આ જ્યોત માં થી જમતો મેશા કાળો છે, શા માટે ?

પ્રશ્ન-૨

એક જ શબ્દમાં જવાબ આપો.

૧૫

- ૧) મોહગ્રહ સંસારી જીવ કયા નિભિતોથી પ્રસક્ત થાય છે ?
૨. જીનેશ્વર ભગવંતો એ કોનો નાશ કરી ગુણસ્થાન કોનું આરોહણ કર્યું છે ?
૩. પાંચ પ્રતિક્રમણના અભ્યાસ પછી શું શીખવું જરૂરી છે ?
૪. શું ! ટકાવી રાખવા માટે અપવાદનો માર્ગ બતાવ્યો છે ?
૫. કયા મંત્રના પ્રભાવની ઉગ્ર સર્પ એક કીડા જેવો લાગે છે ?
૬. બધાજ ધર્મો સાચા છે એવી સમજણ કે બુદ્ધિ એ શું છે ?
૭. મહાવીર શાસનના પ્રથમ શ્રુતકેવલી કોણા હતા ?
૮. ચિત્ત ચલિત થઈ જાય તો શું મુશકેલ બની જાય ?
૯. અધ્યપુદ્ગલ પરાવર્તન સંસાર બાકી છે એવા જીવોને શું હોય છે ?
૧૦. કોના પ્રભાવથી યજાની બધી કિયાઓ નિર્વિદ્ધન ચાલી રહી હતી ?
૧૧. પદાર્થોનો બોધ કરાવીને કોની અભિલાષા જાગૃત કરે છે ?
૧૨. ઉપશમ સમ્યક્ત્વની પ્રાપ્તિ કેવી રાતે થાય છે ?
૧૩. સર્વ સૂત્રોનો સાર માં છે ?
૧૪. શું ઘટટા સાધુ-સાધીજી ભગવંતો એકાસણાની પરંપરાને જાળવી ન શકયા ?
૧૫. પ્રભવ ચોર કરી વિદ્યાથી ગાઠ નિદા ફેલાવતો ?

પ્રશ્ન-૩ નીચે આવેલા શંદોના અર્થ લખો.

- ૧) મોગાહણા ૨) ઉલ્લિંધિય ૩) ખુભિમાં ૪) તત્સુતા ૫) અહેવા ૬) તિરિય ૭) વુચ્છ ૮) છિંદ ૯) પરિચ્છુટ ૧૦) સંસદ ૧૧) વિહવસારા ૧૨) શાન્દુંત્ર ૧૩) પતા ૧૪) સમયાદાવાતિ ૧૫) નિવ્યાવિશ ૧૬) દંઢા ૧૭) મયોગારવ્ય ૧૮) વુદ્ધ ૧૯) વાંગો ૨૦) સ્ત્રેવ

૧૦

પ્રશ્ન-૪ જોડક જોડો (ફક્ત બી) નું નંબર લખો.

એ	બી	એ	બી
૧) શ્રીશયંભવસૂરી	૧) અલ્ય આયુષ્ય	૬) મનક મુનિ	૬) અવ્યક્ત
૨) આહાર	૨) દસ દંડક	૭) ઉપશમ સમ્યકૃત્વ	૭) અપ્લાય
૩) આત્મા	૩) અનિવૃત્તિકરણ	૮) ભવ્ય જીવ	૮) તૃતીય પહૃદાર
૪) ધૂંધ	૪) મુકુટમણિ	૯) દેવતા	૯) નીરંજન
૫) અજ્ઞાન તુલ્ય	૫) સાસ્ત્વાદન ગુણસ્થાન	૧૦) ભવનપતિ	૧૦) ઈર્યાસમિતિ

પ્રશ્ન-૫ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ સંખ્યામાં લખો.

- ૧) શર્યંભવમુનિને આચાર્ય પદ વિ.સં. પૂર્વના કચા વર્ષમાં આપવામાં આવ્યો ?
૨. સાસ્ત્વાદન ગુણસ્થાન પર રહેલા જીવની સત્તામાં કેટલી પ્રકૃતિ હોય છે ?
૩. શ્રી ગજસારમુનિની પ્રથમ ગાયામાં જીનેશ્વરોની સ્તવના કરીને કેટલી વાતો સ્પષ્ટ કરી છે ?
૪. સાધુને કેટલા કારણોથી (અપકાય વિરાધનાની દૃષ્ટિ થી) ગોચરી માટે ન નીકળવું જોઈએ ?
૫. વીર શાસનના પાંચમાં ગણધર કચા વર્ષમાં થયા ?
૬. ગતિની અપેક્ષાથી તિર્યંચના કેટલા દંડક હોય છે ?
૭. ઠાણાંગસૂબ્રની વૃત્તિમા કેટલા પ્રકારના મિથ્યાત્વ કહ્યા છે ?
૮. કચા આરાના અંત તક "શ્રીદશાવૈકલિક સૂત્ર" રહેશે ?
૯. શ્રી વીર પ્રભુના નિર્વાણ પછી કેટલા વર્ષ બાદ જંબૂસ્તવામી મોક્ષ ગયા ?
૧૦. શ્રી શર્યંભવસૂરિનો દીક્ષા પર્યાય કેટલા વર્ષનો હતો ?

પ્રશ્ન-૬ નીચેના વાક્યો સાચા (✓) છે કે ખોટા (✗) તે જણાવો.

૧. શ્રીદંડક પ્રકરણ દરેક મુમુક્ષુના સંચયમ જીવનના આધાર સ્તંભ છે .
૨. આહારની અસર આહાર લેવા વાળા સાધુના મન સાધના અને આરાધના પર પડે છે ?
૩. શું ? મનુષ્ય બનાવું પણ દંડ છે ?
૪. સુધર્માસ્તવામીની મીઠી મધ્યર દેશના સાંભળીને પ્રભવકુમાર વીરાગ પામ્યા.
૫. અનાદિકાળથી એકેન્દ્રિય જીવને અવ્યક્ત મિથ્યાત્વ હોય છે.
૬. આઠો કન્યાઓ અનેક યુક્તિ અને દૃષ્ટાંતોથી જંબૂકુમાર પાસે સંસારના દુઃખોનું વર્ણન કરે છે.
૭. ગ્રંથકાર મહિંશ ગ્રંથના અંતમાં માંગતિક કરે છે.
૮. સત્ય તત્ત્વરૂપ એક જૈન ધર્મજ છે.
૯. પરમાત્માનો માર્ગ અનેકાંતનો નથી એકાંતનો છે.
૧૦. જૈન સાધુ મરણાંત કષ આવે તો પણ અસત્ય વચન બોલે નહિં.

પ્રશ્ન-૭ નીચેના વાક્ય કચા પાના પર છે તે પાના નંબર જણાવો.

૧. એમના સાનિદ્યમાં રહી જૈન ધર્મ અને સાધુ જીવનની સમજણ મેળવી જૈન દીક્ષા અંગીકાર કરી મનકમુનિ બન્યા.
૨. જન્માંઘ વ્યક્તિ વસ્તુના રમ્ય-અરમ્ય, સારા-ખરાબ પણાને જાણતો નથી.
૩. પોતાની સુધાને મટાવવા માટે કોઈ પણ જીવને તકલીફ ન આપવા માટેની ઉત્કૃષ્ટ ભાવના એજ એની પાછળનું અનોખું રહુસ્ય છે.
૪. બધાને સુંદર ધર્મોપદેશ આપી એમની સંચયમ ભાવના વૃદ્ધિંગત કરી.
૫. આજના કાળની અપેક્ષાએ આપણું આયુષ્ય એટલું અલ્ય છે કે એ સમયમાં શુત સાગરના એક ખિંદુ જેટલું પણ જ્ઞાન પામવું કરીન છે.
૬. સર્વ વૃક્ષોથી ગહન ને બળતી મૃગ મૃગલીઓના ભયંકર શર્ષણોથી ભય કરનારા વનમાં અર્દિન તેમને ભય કરતો નથી.
૭. આમ કરવાથી સાધુ ઘણા દોષોથી બર્ચી જાય છે.
૮. આ પદથી દંડક પદના આધારથી જિનેશ્વર પરમાત્માના આગમ ટૂકમાં સમજાવવાના છે. એમ વિષય જણાવ્યો છે.
૯. હવે જેનો કેવલ અર્દ્ધ પુદ્ગલ પરાવર્તન કાળ બાકી છે.

પ્રશ્ન-૮ તમારી ભાષામાં સમજાવો.

૧. શ્રી દશાવૈકલિક સૂત્રનું આટલું મહિત્વ કેમ છે ? ૨) જંબૂકુમાર બધાને કેવી રીતે પ્રતિબોધિત કરતા હતાં ?
૩. ગોચરીના માટે કંઈ સાવધાની રાખવાનો નિર્દેશ છે ? ૪) કચા મંત્રના પ્રભાવથી શું શું થાય છે ?
૫. દંડક એટલે શું ?

જવાબ પત્ર નીચે ના સરનામે મોકલશોઝી

શાંતુજ્ય એકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્તવામી જૈન મંદિર, સ્ટેશન રોડ, ચાટીસગામ - ૪૨૪ ૧૦૧.

જી. જાનગામ. મો. ૯૦૨૮૨૪૨૪૮૪

જાચા પર્સિયામ અને સાચા જિતર માટે વેબ સાઈટ www.shatruniavacademy.com